

G.O.B. - B.S.O.
Directie Stedenbouw
De Heer T. WAUTERS
Directeur
CCN-Vooruitgangstraat 80 - bus 1
1035 Brussel

U/ref. : DU: 04/PFU/496051
DML:JFL/2264-0021/06/2014-013PU

O/ref. : GM/ah/SBK-2.40/s.563
Bijlage : 1 dossier met 16 plannen

Brussel,

Mijnheer de Directeur,

Betreft : . SCHAARBEEK. Prinses Elisabethplein 1. Station van Schaarbeek. Aanvraag tot unieke vergunning m.b.t. het verbouwen en het inrichten van de noordvleugel van het grote station tot documentatiecentrum.

Dossier behandeld door C. Criquilion, DML, en door B. Annegarn, DS.

In antwoord op uw brief van 5 december 2014 met bovengenoemde referentie, ontvangen op 8 december, delen wij u het **eensluidend gunstig advies onder voorbehoud** mee dat dat onze Commissie tijdens haar vergadering van 17 december 2014 over hoger vermelde werken uitgebracht heeft.

Het besluit van 10/11/1994 beschermt als monument de totaliteit van het station van Schaarbeek met inbegrip van de bewaarplaats voor de bagage en de luifels van de perrons.

De plannen voor de inrichting van een documentatiecentrum op de noordzolder van het station worden in grote lijnen goedgekeurd aangezien deze ruimte op erfgoedvlak daartoe het meest aangewezen is en de impact op de beschermde gebouwen tot een minimum beperkt kan blijven. Er is ook geen bezwaar tegen de voorgestelde installatie van een lift in de voormalige wachtzaal. Het voorgestelde behoud van de twee gedenksteden in de noordwand van de lokettenzaal komt de samenhang van deze ruimte ten goede en is positief.

De KCML brengt dus een gunstig advies uit over de aanvraag onder voorbehoud dat aan volgende punten voldaan wordt:

- de **natuurlijke lichtinval** op de zolder maximaal vrijwaren ; daartoe moet men zo mogelijk de dakkapellen in de voorste en de achterste dakhelling benutten alsook ook de bestaande ramen in de noordgevel vrijlaten ; om het zicht vanaf de openbare ruimte op deze gevel te vrijwaren mogen de ramen niet gedeeltelijk afgeschermd worden door de technische ruimte zoals momenteel voorzien is ;
- de nodige voorzichtigheid aan de dag leggen bij de **structurele ingrepen**;
- de **tegelfoer** van de wachtzaal behouden en speciale aandacht besteden aan de aansluiting van de vloer en de liftschacht;
- de **detailplannen** van de technische uitrusting (digitale museuminrichting), van de liftschacht en van de nieuwe verbindingsdeur ter goedkeuring voorleggen aan de DML vóór de aanvang van de werken;
- de **restauratie van het schrijnwerk** ter hoogte van de liftschacht van de eerste verdieping uitvoeren vóór de werken aan het documentatiecentrum;
- de **technische gang** naast het documentatiecentrum zodanig uitvoeren dat de ingrepen op de drie grote ramen die uitgeven op de lokettenzaal geen enkele visuele impact hebben op de deze ruimte (een proefopstelling van de beschermfolie uitvoeren in aanwezigheid van de DML).

DE AANVRAAG

De aanvraag beoogt de bestemmingswijziging van de zolderverdieping van het noordelijk bijgebouw van het station van 1923, die tot voor kort gebruikt werd door verzamelaars van miniatuurtreinen. De zolder zou op vraag van de NMBS als (digitaal) documentatiecentrum ingericht worden, zonder archiefopslag, maar met toegang tot specifieke computerterminals. Deze aanvraag betreft dus de wijziging van de unieke vergunning toegekend op 14/12/2011 voor de inrichting van *Train World* op de site van het station van Schaarbeek. De voornaamste wijziging ten opzichte van de vergunde plannen zijn:

- de inplanting van een lift met stalen schacht en geschroefde beglazing in de voormalige wachtzaal rechts van de lokettenzaal (de zgn. "opwarmkeuken"); dit luik van het ontwerp heeft het voorwerp uitgemaakt van een principeadvies van de KCML uitgebracht op 21/08/2013,
- het behoud van de muurpanelen met herdenkingsplaten in de noordwand van de lokettenzaal,
- het aanbrengen van een nieuwe deur tussen de inkomhal en de voormalige wachtzaal,
- het aanbrengen van een bijkomende technische ruimte op zolder, voorzien boven de nieuwe toegangstrap.

EENSLUIDEND ADVIES

De plannen m.b.t. het documentatiecentrum worden in grote lijnen goedgekeurd aangezien op erfgoedvlak de zolder van de noordvleugel daartoe de meest aangewezen ruimte is en de impact op het beschermde stationsgebouw daardoor tot een minimum beperkt kan worden. Er is ook geen bezwaar tegen de voorgestelde inplanting van de lifschacht.

Zoals door de Commissie gevraagd in haar principeaanvraag van 2013, blijven de twee gedenkstenen in de noordwand van de lokettenzaal behouden, wat de samenhang van de ruimte ten goede komt.

De KCML brengt daarom een eensluidend gunstig advies uit over de aanvraag op voorwaarde dat de inrichting van het documentatiecentrum het oordeelkundig gebruik van de zolderruimte en de conservering van de noordvleugel in goede omstandigheden op korte en op lange termijn vrijwaart. Daartoe zou de natuurlijke verlichting van de zolder verzekerd moeten blijven wat in het voorgelegde ontwerp niet het geval is. Het is dan ook aangewezen de vijf dakkapellen niet integraal af te dichten en te vermijden dat de bijkomende technische ruimte gedeeltelijk tegen de ramen van de noorgevel geïnstalleerd wordt. Om het zicht vanaf het openbare domein op de beschermde noordgevel te vrijwaren vraagt de Commissie de technische ruimte op voldoende afstand van de ramen te voorzien zodat dit lokaal niet van buiten zichtbaar is. De lichtinval via de noordgevel zou ook over de volledige zolderruimte moeten benut worden en niet uitsluitend de trapzaal verlichten zoals momenteel voorzien is. Men zou bijvoorbeeld de wanden rond de trapzaal gedeeltelijk kunnen beglazen. ***De Commissie vraagt het ontwerp in die zin aan te passen en ter goedkeuring voor te leggen aan de Directie voor Monumenten en Landschappen. Zij formuleert verder volgende bemerkingen over de aanvraag:***

- Het ontwerpschema van de deur tussen de voormalige wachtzaal en de hal dat bij de aanvraag gevoegd is, laat niet toe dit luik van het ontwerp nauwkeurig te evalueren. De details met betrekking tot de materiaalkeuze, het bouwbeslag en de afwerking zullen ter goedkeuring aan de DML worden voorgelegd vóór hun uitvoering.
- De detailplannen de lifschacht moeten vóór de werken ter goedkeuring voorgelegd worden aan de DML.
- De originele tegelvloer in de wachtzaal blijft behouden, waarbij de originele tegels zoveel mogelijk herbruikt worden en zo nodig met nieuwe, identieke elementen aangevuld worden. Daarbij moet men speciale aandacht besteden aan de aansluiting van de tegelvloer rond de lifschacht.

- De afbraak van de vloeren (benedenverdieping en eerste verdieping) moet uiterst voorzichtig gebeuren zodat de stabiliteit van de troggewelven gewaarborgd blijft. Indien deze toch schade zouden oplopen, moeten ze hersteld worden volgens de oorspronkelijke uitvoeringstechniek.
- Het is voorzien het venster van de 1e verdieping waartegen de liftschacht zich zal bevinden, te restaureren. Dit werk moet uitgevoerd worden vooraleer de lift geplaatst wordt.
- Het ontwerp voorziet een technische gang tussen het documentatiecentrum en de drie grote ramen die uitgeven op de "salle des pas perdus". Volgens de plannen zou men op het vensterglas een folie aanbrengen en zou men achter de ramen een leuning bevestigen. De aard van deze ingrepen en de precieze functie van de technische gang alsook van het lokaaltje met vluchtadder dat op de plannen voorkomt, moeten toegelicht worden en ter goedkeuring voorgelegd worden aan de DML. In geen geval mag het uitzicht van de ramen vanaf de grote lokettenzaal gewijzigd worden. Een proefuitvoering met de folie moet worden uitgevoerd in aanwezigheid van de DML.

Met de meeste hoogachting,

G. MEYFROOTS
Adjunct-Secretaris

M.-L. ROGGEMANS
Voorzitter

kopie : GOB-DML : C. Criquilion
GOB-DS : B. Annegarn